

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA
mint felülvizsgálati bíróság

Gfv. IX. 30.191/2008/6.szám

A Magyar Köztársaság nevében!

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság dr. Dávid Aliz ügyvéd által képviselt **felperesnek**, a dr. Borbás Ágnes ügyvéd által képviselt **I. rendű**, dr. Grigássy György ügyvéd által képviselt **II. rendű**, dr. Kiss M. Tibor ügyvéd által képviselt **III. rendű alperesek** ellen szerződések érvénytelenségének megállapítása iránt a Fővárosi Bíróságnál 43.B.P.21.687/2006. szám alatt indult és a Fővárosi Ítéltábla 14.Gf.40.394/2007/6. számú ítéletével befejezett perében az említett számú másodfokú határozat ellen a felperes által 28. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán 2008. június 10-én tartott tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság a Fővárosi Ítéltábla 14.Gf.40.394/2007/6. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az I. és a III. r. alpereseknek fejenként 15 nap alatt 5,685.000 - 5,685.000,- (Ötmillióhatszáznyolcvanötezer-ötmillióhatszáznyolcvanötezer forint felülvizsgálati perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

A felülvizsgálati kérelem szempontjából irányadó tényállás szerint az I. r. alperes 2005. augusztus 1-jén nyilvános pályázati felhívást tett közzé a tulajdonában álló ingatlanok együttes értékesítésére. Az első két ingatlanra a II. r. alperest elővásárlási jog illette meg, ezért a pályázat szerint az együttes értékesítés alól csak a II. r. alperes elővásárlási jogának gyakorlása képezhetett kivételt. A kiírás szerint a pályázatnak tartalmaznia kellett a nyilatkozatot a vételár összegű

megfizetésének vállalására továbbá, hogy a vételárat közjegyzői letétbe helyezi, illetve ha hitelből vásárol pénzügyi bankgarancia vállalására vonatkozó nyilatkozatát. Az I. r. alperes 2005. augusztus 19-én a pályázati felhívást azzal egészítette ki, hogy banki vagy pénzügyi igazolást kell csatolni a pályázónak arról, hogy a vételár teljes összege az ajánlattevő elkülönített számláján a szerződéskötésig lekötésre került. A megadott pályázati határidő alatt több pályázat érkezett, köztük volt a felperes és a III. r. alperes pályázata is. Az I. r. alperes 2005. szeptember 8-án arról értesítette a felperest, hogy a pályázatát érvénytelennek nyilvánította, mivel nem tartalmazta a kikötött pénzügyi igazolást, majd ezt követően a benyújtott pályázatok érvénytelensége miatt a képviselőtestület szeptember 20-án a pályázati eljárást eredménytelennek nyilvánította és döntött az ingatlanok ismételt, - most már ajánlattételi meghívás alapján történő értékesítéséről. Az I. r. alperes az ajánlattételi meghívást a korábban pályázatot benyújtó társaságok közül háromnak köztük a felperesnek és a III. r. alperesnek küldte meg. A pályázat benyújtásának határideje 2005. szeptember 30-a volt. Az ajánlatnak tartalmaznia kellett a vételárat ingatlanonként, csatolni kellett az egyösszegű vételár megfizetésének vállalására vonatkozó kötelező nyilatkozatot és egy olyan pénzügyi nyilatkozatot, amely igazolja, hogy a vételár a pénzügyinél elkülönítve egyösszegben az ajánlat benyújtásának időpontjától a szerződéskötésig rendelkezésre áll. Hitelből történő vásárlás esetén pedig megfelelő bankgaranciát. Mindhárom pályázó benyújtotta az újabb pályázatot és az I. r. alperes mindhárom pályázatot érvényesnek tekintette, majd mint a legjobb ajánlatot a III. r. alperes pályázatát fogadta el, és vele 2005. november 17-én megkötötte ingatlanonként külön-külön az adásvételi szerződéseket.

A felperes a módosított elsődleges kereseti kérelmében kérte megállapítani az I. és III. r. alperesek között létrejött adásvételi szerződések semmisségét a Ptk. 200. §-ának (2) bekezdése és a Ptk. 173. §-ának (2) bekezdése alapján. A felperes álláspontja szerint az adásvételi szerződések egyrészt azért semmissék, mert az ingatlanok forgalomképtelenek. Azok zöldövezetbe sorolt területek, ezért - figyelemmel az önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 79. §-a (2) bekezdésének a/ pontjára, az I. r. alperes 30/2004. (VI.26.) vagyonrendelete (a továbbiakban: Vagyonrendelet) 2. §-a (1) bekezdésének 1/ és o/ pontjára, az 5. §-a (1) bekezdésének f) pontjára, valamint a Fővárosi Szabályozási Keretterv 10. sz. mellékletére - az átruházásuk semmis.

Semmissék a szerződések azért is, mert jogszabályba ütköznek. Sértik az I. r. alperes 30/2004. (VI.29.) számú a vagyonrendelet 21. §-ának (3) bekezdését, az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII.

törvény 108. §-ának (1) bekezdését és a 2004. évi CXXXV. törvény 7. §-át. Ezen ingatlanokat az értékükre tekintettel kizárólag nyilvános pályázat útján lehetett volna értékesíteni, az I. r. alperes azonban zárt pályázaton történő értékesítés mellett döntött.

Jogszabályba ütköznek azért is, mert bár nem a III. r. alperes nyújtotta be a legjobb ajánlatot, az I. r. alperes mégis a III. r. alperes ajánlatát fogadta el. Állította, hogy a III. r. alperes ajánlata a szükséges mellékletek hiányában nem is volt érvényes.

Másodlagos kereseti kérelmében azért kérte a szerződések semmisségének megállapítását, mert állítása szerint azokat a szerződő felek a hivatkozott jogszabályok megkerülésével kötötték.

Harmadlagos kereseti kérelmében valamennyi szerződésnek a jó erkölcsbe ütközésére hivatkozott. Előadta, hogy elsődleges szempont az önkormányzati vagyonnal való rendes gazdálkodás, a verseny tisztasága, továbbá, hogy csak érvényes ajánlatot tevővel kössön a pályázat kiírója szerződést. Az I. r. alperes mindhárom szempont figyelmen kívül hagyásával kötött a jó erkölcsöt sértő szerződéseket a III. r. alperessel. Az érvénytelenség jogkövetkezményeként az eredeti állapot helyreállításának elrendelését kérte. Perbeli legitimációját arra alapította, hogy a szerződések semmisségének megállapítása és az eredeti állapot helyreállítása esetén ismét igényt formálhat - újabb pályázat keretében - a tárgyi ingatlanok megvásárlására.

Negyedleges kereseti kérelmében annak megállapítását kérte, hogy az I. r. alperes a pályáztatás során megsértette a versenyeztetés tisztaságát. A tisztességtelen piaci magatartás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (Tpt.) 7. §-ába ütköző alperesi magatartásokat egyrészt a pályázati kiírás, másrészt a pályázatok bontása, végül pedig a nyertes pályázó kiválasztása körében tanúsított jogsértő magatartásokban jelölte meg. A Tpt. 7. §-ára hivatkozással a 86. § (2) bekezdés a/ és b/ pontja, illetőleg 87. §-a alapján kérte a jogsértés megállapítását, az eredeti állapot helyreállítását, és a szerződő felekkel szemben pénzbírság kiszabását.

Kérte a II. r. alperesnek a perfeljegyzés tűrésére és az elővételi jogával kapcsolatos jognyilatkozat megtételére való kötelezését.

Az első fokon eljáró Fővárosi Bíróság a 43.B.P.21.687/2006/20. számú ítéletében a keresetet elutasította. A Fővárosi Ítéltábla a

felperes és a III. r. alperes fellebbezése folytán hozott 14.Gf.40.394/2007/6. számú ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletének a keresetet elutasító rendelkezését helybenhagyta, a perköltségre vonatkozó rendelkezését részben megváltoztatta és a felperes által a III. r. alperesnek fizetendő perköltség összegét 11,370.140 Ft-ra felemelte, a II. r. alperes részére fizetendő perköltség összegét pedig 200.000 Ft-ra leszállította. Kötelezte a felperest az I.r. alperesnek 5,685.090 Ft, a III. r. alperesnek 6,351.270 Ft másodfokú perköltség megfizetésére. Szemben az elsőfokú bíróság döntésével a másodfokú bíróság megállapította, hogy a felperesnek volt perbeli legitimációja, hogy nevezettnek jogi érdeke fűződik a perbehozott szerződések semmisségének megállapításához.

Elfogadta az elsőfokú bíróság döntését atekintetben, hogy a perbehozott ingatlanok nem forgalomképtelenek, így a Ptk. 173. §-ának (2) bekezdése szerint az elidegenítésük nem semmis. Nem alapozta meg a forgalomképtelenségüket az a körülmény, hogy a 209.988 és a 209.990/2. hrsz. alatti ingatlanokat a 47/1998.(X.15.) Fővárosi Közgyűlési rendelet 10. számú melléklete mint városi park létesítéséhez szükséges területet tüntette fel. Erre nézve az 1997. évi LXXVIII. törvény 25. §-ának (1) bekezdése szerint a II. r. alperest elővásárlási jog illette meg. Az elővásárlási jog megléte már önmagában összeegyeztethetetlen a felperes által állított forgalomképtelenséggel.

Az ingatlanokat sem az önkormányzati törvény 79. §-ának (2) bekezdése, sem az I. r. alperes 30/2004.(VI.29.) Kt. számú rendelete (Vagyonrendelet) nem sorolja a forgalomképtelen törzsvagyon körébe. Ez utóbbi rendelet 5. §-a (1) bekezdésének d/ pontja szerint a forgalomképtelen törzsvagyon körébe tartoznak a parkok és terek, az f/ pont szerint pedig a szabályozási tervben közcélú hasznosításra kijelölt ingatlanok. A vagyonrendelet melléklete a forgalomképes, az I. r. alperes stratégiai vagyonát képező vagyontárgyak körébe sorolja mind a négy ingatlant. A perbeli ingatlanok az I. r. alperes Vagyonrendelete szerint nem parkok, nem terek, nem a "Z" övezetbe besorolt ingatlanok. Mivel, hogy az I. r. alperes szabályozási tervet nem készített, nem tekinthetők az I. r. alperes szabályozási tervében közcélú hasznosításra kijelölt ingatlanoknak sem.

A másodfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy a nyilvános, majd pedig a zártkörű pályáztatás egységet képezett, a második pályázaton való részvételt az I. r. alperes valamennyi korábbi pályázó részére biztosította, ezért a vagyonrendelet 21. §-ának (2) és (3) bekezdése, valamint az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény (Áht.108. §-ának (1) bekezdése és a 2005. évi költségvetésről szóló 2004. évi CXXXV. törvény 7. §-ának (1) bekezdés sem sérült. A másodfokú bíróság megítélése szerint a

szerződéseket nem a jogszabályok megkerülésével kötötték és azok a jó erkölcsbe sem ütköznek.

Nem találta alaposnak a felperes negyedleges, a Tpt. 7. §-ának megsértésére alapított keresetét sem. Kifejtette, hogy a vizsgálat szempontja e körben kizárólag az lehetett, hogy az I. r. alperes magatartása sértette-e a versenyeztetés tisztaságát és az esélyegyenlőség elvét. A pályázat kiírása körében nem talált az I. r. alperes terhére értékelhető a pályázók esélyegyenlőségét sértő magatartást. A pályázat értékelése körében bizonyítva látta, hogy a III. r. alperes a pályázatához mellékelte mindazokat a nyilatkozatokat és okiratokat, amelyek a pályázat érvényességéhez szükségesek voltak, így a vételár egyösszegben való kifizetéséről szóló nyilatkozatot, a HVB Bank fizetési bankgaranciáját, a referencia nyilatkozatot, valamint a III. r. alperes tervezett fejlesztéseit tartalmazó elképzeléseket is. Tekintve, hogy a felperes a III. r. alperes pályázati anyagával kapcsolatban egyéb konkrét hibát vagy hiányosságot nem jelölt meg - a bírói út lehetősége pedig nem terjed addig, hogy a bíróság átvegye a pályázat elbírálásával kapcsolatos döntési jogkört - alaptalannak ítélte a felperes azon igényét, hogy az I. r. alperest kötelezze a III. r. alperes teljes pályázati anyagának és a pályázatok elbírálásával összefüggésben keletkezett iratok benyújtására, és az erre irányuló felperesi bizonyítási indítványt elutasította.

A perköltség tekintetében a III. r. alperes és a felperes fellebbezését egyaránt alaposnak találta, ennek megfelelően a felperes által a III. r. alperesnek fizetendő elsőfokú perköltség összegét felemelte és a II. r. alperesnek fizetendőt leszállította.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben elsődlegesen kérte a másodfokú ítélet hatályon kívül helyezését és helyette új, határozat meghozatalát, az elsődleges, a másodlagos, a harmadlagos vagy a negyedleges kereseti kérelmének teljesítését. Másodlagosan kérte a másodfokú ítélet hatályon kívül helyezése mellett az eljáró bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára történő utasítását. Kérte előírni az eljáró bíróság részére, hogy a nyertes pályázó ajánlata és a pályázatok elbírálására vonatkozó iratanyag kerüljön megismerésre. Harmadlagosan kérte az I. és III. r. alperesek javára megállapított perköltség leszállítását.

Az elsődleges keresete tekintetében továbbra is az ingatlanok forgalomképtelenségére, másrészt pedig a nyilvános pályázaton történ értékesítés hiányára hivatkozott. A felülvizsgálati kérelmében is állította, hogy a perbehozott ingatlanok forgalomképtelenek. Az önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (Ötv.) 79. §-a (2) bekezdésének a/ pontja szerint a törzsvagyon körébe tartozó vagyon forgalomképtelen vagy korlátozottan forgalomképes. Forgalomképtelenek az itt tételesen

felsorolt vagyontárgyak így a terek, a parkok és minden más ingó vagy ingatlan dolog, amelyet törvény vagy a helyi önkormányzat forgalomképtelennek nyilvánít. Az I. r. alperes Vagyonrendelete 2. §-a (1) bekezdésének 1/ és o/ pontja tartalmazza a tereket és parkokat, valamint a "Z" övezetbe sorolt területeket mint forgalomképtelen vagyontárgyakat függetlenül attól, hogy ténylegesen kialakításra került-e avagy sem a zöldterület. A vagyonrendelet 5. §-a (1) bekezdésének f/ pontja szerint forgalomképtelen a szabályozási tervben közcélú hasznosításra kijelölt ingatlan. Az érintett ingatlanok a Fővárosi Szabályozási Kerettervben szerepeltek a forgalomképtelenséget eredményező "Z" övezetbeni besorolásban. A Budapesti Városrendezési Keretszabályozásról szóló 47/1998.(X.15.) Fővárosi Kgy. rendelet 1. §-ának (2) bekezdése szerint a kerületi önkormányzat megalkotja a kerületi városrendezési szabályzatát, illetőleg a kerületi szabályozási tervet, amelyeknek rendelkezései nem lehetnek ellentétben a Fővárosi Szabályozási Keretterv meghatározásaival és előírásaival.

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Évt.) 14. §-ának (6) bekezdése szerint a Kerületi Szabályozási Tervbe a Fővárosi Szabályozási Kerettervben szereplő elemeket be kell építeni. A Fővárosi Szabályozási Keretterv előírásai tehát kötötték a XXI. Kerületi Önkormányzatot. Annak, hogy az ingatlannyilvántartásban a forgalomképtelenség nem került feltüntetésre nincs relevanciája, mivel az ingatlannyilvántartás az ilyen jellegű adatot nem tartalmazza, az önkormányzat vagyonkataszteri nyilvántartását pedig azért nem lehet figyelembe venni, mert a bejegyzés nem konstitutív hatályú.

A felperes elsődleges keresetét másodsorban a nyilvános értékesítés hiányára alapozta. A vagyonrendelet 21. §-ának (3) bekezdése, valamint az államháztartási törvény 108. §-ának (1) bekezdése tartalmazza a nyilvános pályáztatásra vonatkozó elveket. Az I. r. alperes a zárt pályáztatással indokolatlanul és jogellenesen zárt ki a pályázatból olyan vállalkozókat, akik az előző pályázaton valamilyen okból nem vettek részt; az önkormányzatot az újabb nyilvános pályázattal semmilyen kár nem érte volna, mégis a zárt pályázat mellett döntött. Egyébként az I. r. alperes a vagyonrendelet 22. §-ának (1) - (5) bekezdésében írt rendelkezéseket már az első pályáztatás során sem tartotta be.

Másodlagos kereseti kérelmét illetően előadta, hogy amennyiben az idézett jogszabályhelyekre való ütközés nem lenne megállapítható, úgy a másodfokú bíróságnak ki kellett volna mondania, hogy a perbe hozott szerződéseket a felek a hivatkozott jogszabályhelyek megkerülésével kötötték.

A harmadlagos kereseti kérelem - a szerződés jó erkölcsbe ütközése - tekintetében előadta, hogy az összes garanciális szabály figyelmen kívül hagyásával történő értékesítés, - amely sérti a beruházók és a lakosság, valamint a vagyonnal felelős gazdálkodás érdekeit is - nyilvánvalóan a jó erkölcsbe ütköző magatartásnak minősül. Az önkormányzati vagyon jogellenes átadása nem csak a pályázati eljárással, hanem az adásvételi szerződéssel is megvalósult. A pályázaton alapuló érvénytelenségi ok érdemben kihatott magára az adásvételi szerződésre is. Az I. r. alperes 52/2004.(XII.14.) rendelete alapján az érintett ingatlanokra építési tilalom került elrendelésre 2009. december 31-éig közút, valamint közpark kialakítása céljából. A tilalom 2004. december 19-én lépett hatályba, így az I. r. alperes mint volt tulajdonos nem vállalhatta, hogy lehetővé teszi az ingatlanok beépítését. (Pályázat 15/J.)

A negyedleges kereseti kérelem vonatkozásában előadta, hogy az I. r. alperes a kiírás során megsértette a Tpt. 7. §-ában írt, a versenyeztetés tisztaságát, mivel a feltételeket olyan módon határozta meg, hogy azzal bizonytalan helyzetbe hozta a pályázókat, értelmezhetetlenségük révén önkényes döntési lehetőséget adtak a kiíró kezébe és nem biztosítottak védelmet a pályázók számára a kiíró visszaéléseivel szemben. Ilyenek voltak a vételár alapján történő súlyozás módjának pontatlansága, a devizanem variálhatósága, a pontozási feltételek határozatlansága, az eltitkolt terhek, a nemzetközi evezőspálya kapcsán az értelmezhetetlen biankó kötelezettségek, az építési tilalom mellett kikötött építési kötelezettség. A fentieket a jó erkölcs mellett -a versenyeztetés tisztaságának megítélése kapcsán is értékelni kell. Az elsőfokú bíróság azonban e körben minden felperesi bizonyítási indítványt elutasított és ezzel megsértette a Pp. 163. §-ában írt rendelkezéseket.

A felperes bizonyítani kívánta, hogy a III. r. alperes nem tett érvényes ajánlatot. A III. r. alperes pályázatát az tette érvénytelenné, hogy az általa becsatolt bankgarancia nem felelt meg a pályázati kiírásnak. A III. r. alperes által benyújtott bankgarancia a benyújtáskor nem volt hatályos. Hatályba az aláírt adásvételi szerződés bankhoz történő benyújtásának napján lépett, és az abban megjelölt teljesítési határidő utolsó napjától számított 15 napig, de legkésőbb 2006. január 12-éig volt érvényben. A III. r. alperes nyilatkozata nem tartalmazta, hogy 2005. december 15-éig vállalta-e a vételár teljesítését. Ha ugyanis a teljesítési határidő 2006. január 12-e után járt le, akkor érvényes bankgaranciával már a III. r. alperes nem rendelkezett. Azért is érvénytelen volt az ajánlat, mert a kiírás 15. d/ és f/ pontja szerint két pénzügyi igazolásra volt szükség. A vételár elkülönítve az ajánlat benyújtásának időpontjától a szerződéskötés időpontjáig kellett rendelkezésre álljon. Amennyiben hitelből kíván

vásárolni a pályázó, bankgarancia nyilatkozat benyújtására volt szükség. A III. r. alperes azonban csak bankgaranciát csatolt, ami viszont nem helyettesíthette a pénznek a valóságos rendelkezésre állását. A bizonyítási indítványok annak az eldöntésére szolgáltak volna, hogy a III. r. alperes nem nyújtott be érvényes ajánlatot. A felperes nem ismerte a nyertes pályázatot, csak azokat a feltételeket jelölte meg hibaként, amelyek kapcsán feltételezte, hogy kérdések merülhetnek fel velük kapcsolatban. Nem mondott le azonban a többi feltétel teljesítése vitatásának a jogáról. A másodfokú bíróság iratellenesen, összesen három feltétel meglétét tekintette vitatottnak. Ezzel szemben az adásvételi szerződés 17.1. pontja szerint a szerződésben nem szabályozott kérdésekben a meghívás és az ajánlat az irányadó. Ezek ismerete nélkül a szerződés érvénytelenségének kérdésében megalapozott döntést hozni nem lehetett. Ezek egyébként közérdekű adatnak minősülnek, a kiszolgáltatásukat nem lehet megtagadni.

Előadta, hogy nem ismeri sem a nyertes ajánlatot, sem pedig a kiértékelés részleteit, így nem állapítható meg, hogy az értékelés szabályszerűen történt, hogy a III. r. alperest megillette-e az értékeléskor a maximális pontszám.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében részletesen indokolta a perindítási jogosultságát is.

Végül a perköltség vonatkozásában előadta a felperes, hogy mind az I. mind a III. r. alperes részére megítélt első- és másodfok perköltség egyaránt eltúlzott. A másodfokú bíróság a per tárgya értékének 1 0/00-ében állapította meg az I. és III. r. alpereseket megillető perköltség összegét. Helytelenül ítélte meg a munka mennyiségét, összetevőit, ugyanis az első fokú eljárásban tisztán jogi kérdéseket kellett eldönteni, mivel a bizonyítási indítványuknak a bíróságok nem adtak helyt. A munka minőségével kapcsolatosan előadta, hogy az alperesek által előadottak az eljárás elhúzódásához vezettek, szaporították a költségeket anélkül, hogy érdemben előrevitték volna az ügy elbírálását. A III. r. alperes alaptalan fellebbezései ugyancsak hátráltatták a döntést. Hátráltatták az illetékekkel kapcsolatos alperesi előadások is. A másodfokú eljárásban az alperesi előkészítő iratokat az alperesek késedelmesen nyújtották be, itt egy tárgyalást tartottak, a beadványokban új elem nem merült fel, csupán a korábbi előadásokat és nyilatkozataikat ismételték, emiatt eltúlzott a másodfokú eljárásban az I. és a III. r. alperes részére megítélt perköltség összege is.

Az I. és a III. r. alperesek felülvizsgálati ellenkérelmükben a jogerős ítélet hatályban tartását kérték.

Mind az I. mind a III. r. alperes vitatta, hogy az adásvétel tárgyát képező ingatlanok forgalomképtelenek. Előadták, hogy az önkormányzati törvény 79. §-a (2) bekezdésének a/ pontjában írt forgalomképtelenséget elrendelő helyi önkormányzat alatt az ingatlan tulajdonosát kell érteni, ezért evonatkozásban az I. r. alperes rendeletei az irányadóak. A vagyonrendelet pedig a perbeli ingatlanokat nem sorolta zöld övezetbe. Zöldövezetbe való besorolást a Kerületi Szabályozási Terv tartalmazhatna, az I. r. alperes azonban Szabályozási Tervet nem készített, így az ingatlanok sem a vagyonrendelet 5. §-a (1) bekezdésének f/ pontja, sem pedig a 2. § 1/, illetve o/ pontja szerint nem tekinthetők forgalomképtelennek.

A kerület által vezetett földkataszter az ingatlanok forgalomképességét érintő adatokat a valóságnak megfelelően tartalmazza. A Fővárosi Szabályozási Kerettervben (FSZKT) közcélú hasznosításra kijelölt ingatlanokat pedig nem lehet forgalomképtelennek tekinteni. Az 1997. LXXVIII. törvény (Étv.) 14. §-a (5) bekezdésének d/ pontja szerint az FSZKT csupán a Fővárosi Önkormányzat tulajdonában lévő ingatlanokat minősítheti közparkká, a perbeli ingatlanokat viszont csak az ingatlanok tulajdonosa I. r. alperes sorolhatta volna be zöldövezetbe. A főváros az FSZKT 1. §-ának (2) bekezdése és a 7. §-ának (2) bekezdése szerint sem dönthet a kerületek tulajdonában lévő ingatlanok besorolásáról.

Vitatta, hogy az FSZKT rendelkezései a kerület tulajdonában lévő ingatlanokra közvetlenül alkalmazhatók. A Fővárosi Önkormányzatot megillető elővásárlási jogból (18/2001.(IV.18.) és 19/2002.(IV.24.) Fővárosi Közgyűlési rendelvek) nem lehet következtetni az ingatlanok övezeti besorolására. és az I. r. alperes 52/2004.KT számú és a 6/2002.(III.26.) Kt. számú, az ideiglenes építési korlátozásra vonatkozó rendeletéből sem.

- A zárt pályázaton történt értékesítéssel kapcsolatban előadta, hogy azt megelőzte egy nyilvános pályáztatás, amellyel a zárt pályázat egységet képezett. Ezzel a vagyonrendelet 21. §-ának (2) bekezdésében, valamint az ÁHT 108. §-ának (1) bekezdésében és a 2004. évi CXXXV. törvény 7. §-ának (1) bekezdésében foglalt törvényi célok megvalósultak. Tekintve, hogy a jogszabályban kötelező eljárás - maga a pályáztatás - megtörtént, az EBH 2004./1117. szám alatt közzétett döntés ezért nem irányadó.

Az I. r. és III. r. alperesek a másodlagos és a harmadlagos kereseti kérelmet elutasító jogerős döntés hatályban tartását is kérték. Előadták, hogy a perbehozott szerződéseket nem a jogszabályok megkerülésével kötötték és e szerződések semmiféle erkölcsi normát nem sértenek, így a jó erkölcsbe sem ütköznek.

A negyedleges kereseti kérelem, vonatkozásában előadták, hogy a Tpt. 7. §-ában írt rendelkezések megsértéséről csak akkor lehetne

szó, ha az I. r. alperes megsértette volna a pályázók esélyegyenlőségét, a versenyeztetés tisztaságát. Az I. r. alperes azonban a fentiek sérelme nélkül folytatta le a pályáztatást. A pályázat kiírójának kezében nem került önkényes döntési lehetőség; a megajánlott vételárak arányában került meghatározásra az egyes pályázatokra e címen adandó pontszám, a deviza-nem nem volt variálható; tekintve, hogy valamennyi teher az ingatlannyilvántartásba legalábbis széljegy formájában be volt jegyezve, eltitkolt terhek nem voltak, és nem volt értelmezhetetlen kikötés az evezős-pálya létesítése vonatkozásában sem.

Az eljáró bíróságok részéről eljárási szabálysértés sem történt, nem sértették meg a felperes által megjelölt, a Pp. 163. §-ában foglalt rendelkezéseket. A III. r. alperes a vételár meglétére megfelelő pénzügyi igazolást csatolt, az általa becsatolt bankgarancia megfelelt a pályázati felhívás 15/d. pontjában foglaltaknak. A felperes a saját ajánlatának 27/G.pontjában az ilyen jellegű bankgaranciát maga is megfelelőbbnek tartotta a vételár számlán történő lekötése és annak banki bizonylatolása helyett.

Előadták, hogy a versenyszabályok megsértése egyébként sem eredményez semmiséget, erre csak a Tpt. szerinti jogkövetkezmények alkalmazhatóak. (BH.2005/2054.)

Végezetül kérték a perköltségre vonatkozó döntés hatályban tartását is.

-.-.-.-

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A másodfokú bíróság nem követett el jogszabálysértést, amikor a perbehozott négy ingatlan közül kettő forgalomképtelenségét nem állapította meg, és az azokra vonatkozóan kötött adásvételi szerződést ez okból nem tekintette semmisnek.

A Ptk.módosított 173. §-a (1) bekezdésének b/ pontja szerint forgalomképtelenek a kizárólag állami tulajdonban álló dolgokon túl törvényben meghatározott más dolgok. Az önkormányzati tulajdonban álló forgalomképtelen dolgok körét az önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (a továbbiakban: Ötv.) és az 1991. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Vagyontörvény) határozza meg. Az Ötv. 79. §-a (2) bekezdésének a/ pontja forgalomképtelennek nyilvánítja a parkokat, helyi közutakat, köztereket és minden más ingó és ingatlan dolgot, amelyeket a Vagyontörvény, illetőleg a helyi önkormányzat forgalomképtelennek nyilvánít. A Vagyontörvény az önkormányzati tulajdonba kerülő vizeket és közcélú vízi létesítményeket, valamint az önkormányzat törzsvagyonába tartozó vagyontárgyakat, végül a levéltári anyagokat nyilvánítja forgalomképtelennek. A helyi önkormányzat rendelettel olyan dolgok

tekintetében állapíthatja meg a forgalomképtelenséget, amelyekről az Önkormányzati avagy a Vagyontörvény nem rendelkezett.

Az I. r. alperes 30/2004.(VI.29.) Vagyonrendelete (a továbbiakban: Vagyonrendelet) 4. §-ának (1) bekezdése határozza meg az önkormányzati - forgalomképtelen - törzsvagyon fogalmát, és az 5. §-a (1) bekezdésének a/ - h/ pontjai sorolják fel a törzsvagyonba tartozó forgalomképtelen vagyontárgyak körét. A rendelet 2. §-ának 1/ pontja e rendelet értelmezési körében adja meg a park, - az o/ pontja pedig a terek fogalom meghatározását. A parkok, illetőleg a terek körébe tartozónak nyilvánítja az önkormányzat tulajdonában álló "Z" övezetbe sorolt területeket is, tekintet nélkül arra, hogy a zöldterület kialakításra került-e avagy sem. A rendelet 1. számú melléklete a perbehozott négy ingatlant nem a törzsvagyonba, hanem az un. stratégiai, forgalomképes vagyonba sorolta. Ez a besorolás nem felelt meg a 47/1998.(X.15.) Fővárosi Közgyűlési rendelettel megállapított Fővárosi Szabályozási Kerettervnek, amelyben a négy ingatlan közül kettő E-VE-Z-VP, illetőleg Z-VP keretövezetbe nyert besorolást. (28/F/2.)

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Étv.) 2. §-ának 13. pontja határozza meg a közterület fogalmát. Eszerint közterület közhasználatra szolgáló minden olyan állami, vagy önkormányzati tulajdonban álló földterület, amelyet a rendeltetésének megfelelően bárki használhat és az ingatlannyilvántartás ekként tart nyilván. Az ingatlannyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény végrehajtása tárgyában kiadott 109/1999.(XII.29.) FVM rendelet 50. §-a (2) bekezdésének c/ pontja szerint ekként kell nyilvántartani a közparkokat, közkerteket és belterületi élőfa gyűjteményeket. Az ingatlannyilvántartásból nem volt megállapítható a vitás két ingatlan park, illetőleg tér jellege, mint ahogy nem tűnt ki ezen jellegük az I. r. alperes által a 147/1992.(XI.6.) Korm. rendelet (Kataszter-rendelet) alapján az I. r. alperesnél vezetett ingatlan-kataszterből sem.

A "Z" területi övezeti besorolás tekintetében az Étv 12. §-ának (1), (2) bekezdése és (5) bekezdésének c/ pontja szerint a helyi önkormányzat szabályozását kell irányadónak tekinteni. Az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997.(XII.20.) Korm. rendelet 4. §-ának (1) bekezdése szerint a Szabályozási Tervben, a helyi építési szabályzatban kell meghatározni, megállapítani az Étv. 12. §-ának (5) bekezdésében és a 13. §-ának (2) bekezdésében előírtakat. A terület felhasználási egységeket az e rendelet rendelkezéseinek megfelelően építési övezetekre, illetőleg övezetekre kell tagolni. Az I. r. alperes mint helyi önkormányzat viszont Szabályozási Tervet nem készített, helyi rendelet hiányában az I. r. alperes által az ingatlanok övezetbe sorolása nem történt meg.

Az I. r. alperes Vagyondreleleének 1/ és o/ ponlja sem érlemezheő akként, hogy a Fővárosi Szabályozási Keretlelvben (FSZKT) írle besorolást irányadónak kellene lekinleni. Az Élv. 14. §-ának (5) bekezdése szerint ugyanis a Fővárosi Szabályozási Keretlelvben kell meghatározni a főváros egészet vagy több kerületet érintő, a Fővárosi Önkormányzat feladat- és hatáskörébe tartozó szabályozási elveket, így különösen az (5) bekezdés c/ ponlja szerinti, - a főváros működéséhez szükséges közterületek és egyéb területek elkülönítését, a d/ pont szerint a Fővárosi Önkormányzat tulajdonában lévő közterületeken belül, a különböző célokat szolgáló területeket (közút, köztér, közpark stb.). Tekintve, hogy a perbeli két ingatlan az I. r.alperes és nem a főváros tulajdonát képezi, az FSZKT 10. számú melléklete nem dönlehetett azok övezeti besorolásáról. Az I. r. alperes Vagyondrelele akként érleendő, hogy valamely terület akkor lesz park avagy tér, ha azt a helyi önkormányzat renelele ilyenként jelöli meg. Az FSZKT 10. számú melléklete is csak a felhasználás célját rögzítette az építési tilalom és a II. r. alperes részére biztosított elővásárlási jog is e cél megvalósítását volt hivatva elősegíteni. Tekintve, hogy az I. r. alperes vagyondrelele az ingatlanokat nem sorolta az önkormányzati törzsvagyon körébe, az I. r. alperesnek olyan Szabályozási Terve, amely e területet parkká vagy térré nyilvánította volna nem volt, így a perbe hozott ingatlanok nem voltak közterületek és nem voltak forgalomképtelenek sem.

Alaplelanul hivatkozott a felperes arra, hogy amennyiben az I. r. alperes a Kerületi Szabályozási Tervet megalkotja, úgy ezeket az ingatlanok "Z" övezetbe kell sorolnia. A forgalomképességnek az elidegenítés időponljában kell fennállnia, ezért nincs annak jogi jelentősége, hogy a jövőben az I. r. alperesnek a Kerületi Szabályozási Terv megalkotásakor azokat milyen övezetekbe kell besorolnia, különös tekintettel arra, hogy még az sem bizonyos, miszerin az FSZKT által meghatározott övezetbe kerülnének. Az FSZKT módosítására törvényes lehetőség van, a per adatai szerint fel is merült a módosítás szükségessége.

Nem állapíleható meg a négy adásvéleli szerződés semmissége a nyilvános pályázlatás hiánya miatt sem. A szerződés maga nem ütközik jogszabályba, mert annak tartalma nem sérti a jogszabály rendelkezéseit, lehát nem tartozik az un. tilos szerződések csoportljába. Semmissé leheti azonban a szerződést, ha a törvény által előírt értékesítési módot a felek mellőzik, ugyanis ez esetben a mellőzés a jogszabály megkerülését jelentheti. Az adott esetben azonban a jogszabály megkerülése sem volt a felek részéről megállapíleható. Az államháztartásról szóló 1997. évi XXXVIII. törvény 108. §-ának (1) bekezdése a helyi önkormányzatok vagyonának értékesítésére nem ír elő kizárólag nyilvános versenyeztetést,

indokolt esetben a zárt pályázat útján történő értékesítést is lehetővé teszi, a 2004. évi CXXXV. törvény 7. §-a pedig evonatkozásban visszautal az államháztartási törvény fenti rendelkezéseire. Az I. r. alperes által alkotott Vagyontörvény 21. §-ának (3) bekezdése határozta meg a pályázat kötelező típusát, nevezetesen az ingatlanokat a Vagyontörvényben 20 millió forintban meghatározott értékhatárt meghaladó értékük miatt kizárólag nyilvános pályáztatás útján lehetett értékesíteni. Azok a felperesi érdekek azonban, amelyek a nyilvános pályázathoz fűződtek, a második zárt pályáztatással nem sérültek. Az első, - a 2005. augusztus 1-jén kiírt pályázat nyilvános volt, a második - meghívásos - pályázaton pedig a felperes részvétele biztosított volt, a többi meghívott pályázóval azonos feltételek mellett nyújthatta be az ajánlatát, így a zárt pályázat okából sérelem nem érte. A pályázatra meg nem hívott kívülállók érdeksérelmére viszont a felperes nem hivatkozhatott, mert a felperesnek nincs közérdekű keresetindításra jogosultsága. A jogai akkor érdemelnének védelmet, ha a második pályázaton nem történhetett volna meg pályáztatási úton a megmérettetése. A Pp. 3. §-ának (1) bekezdésében írt jogi érdek csak az lehet, amely a rendeltetésszerű joggyakorlásnak megfelel. Nem tekinthető ilyen érdeknek, ha a perindító azt kívánja elérni, hogy esetleg megváltozott körülményekre tekintettel ismét megmérettessen. Mivel a felperesnek a második - zárt - pályázaton lehetősége volt a megmérettetésre, nincs olyan méltányolható személyes érdeke, amelynek sérelme az adásvételi szerződések semmisségének alapjául szolgálhatna.

Jogsértés nélkül utasították el az eljáró bíróságok a felperes harmadlagos, a szerződések jó erkölcsbe ütközésére alapított kereseti kérelmét is. A bírói gyakorlat kialakította azokat a szempontokat, amelyeket vizsgálni kell a jó erkölcsbe ütközés szempontjából. A joggyakorlat értelmében a Ptk. 200. §-ának (2) bekezdésében felhívott jó erkölcsbe ütközőnek minősül az a szerződés, amelyet jogszabály ugyan nem tilt, de az azzal elérni kívánt cél, a vállalt kötelezettség jellege vagy azért ellenszolgáltatás felajánlása, illetve a szerződés tárgya az általánosan elfogadott erkölcsi normákat, szokásokat nyilvánvalóan sérti, és ezért az általános társadalmi megítélés is nyilvánvalóan tisztességtelennek minősíti. A perbeli esetben sem az ingatlanok értékesítése, az azzal elérni kívánt cél nem sértette a jó erkölcsöt. Ebben a körben a felperes a beépítési kötelezettség és az építési tilalom közötti ellentmondást emelte ki. Az I. r. alperes 52/2004.(XII.14.) rendeletének 1. számú melléklete szerint a 209.988 és a 209.990/2. hrsz. alatti ingatlanra közpark kialakítása céljából építési tilalmat rendeltek el, korlátozott - 2009. december 31-jéig - terjedő időtartamra. A fejlesztések előkészítésére, azok megvalósítására - ennek keretében az önkormányzattal való együttműködésre - vonatkozó pályázati kötelezettségvállalások már ezért sem minősíthetők lehetetlen

szolgáltatásoknak. Lehetetlen kötelezettségvállalásra a szerződés csak akkor irányulna, ha az építési tilalom véglegesen fennmaradna. A tilalom - azon túl, hogy időben korlátozottan állt fenn - módosítható volt, ugyanannak a kerületi önkormányzatnak, amelyik elrendelte a tilalmat jogában állt azt bármikor megtenni, akkor is, ha egyébként erre a szerződésben a polgári jogi kötelezettséget nem vállalhatott. A tulajdonost megillető jogok gyakorlásáról - az Ötv. 80. §-a szerint - ugyanaz a képviselőtestület rendelkezhetett, amely a közjogi aktust is meghozhatta. A beépíthetőség időbeni korlátozása mellett beépítési kötelezettség vállalása a pályázó üzleti megfontolásának és kockázatának a körébe tartozik. Maga döntheti el, hogy az adott feltétel mellett gazdaságilag indokolt kockázatvállalás-e részéről az építkezés megkezdésének egyébként belátható időpontig történő eltolódása. Arra a perben nem merült fel adat, hogy a szerződő felek az említett kötelezettségvállalásokat színlelték volna bízva abban, hogy a tilalom miatt azt teljesíteni nem kell.

Nem követett el jogszabálysértést a másodfokú bíróság, a felperes negyedleges kereseti kérelmének elutasításakor sem. Abban osztja a Legfelsőbb Bíróság a felperes jogi álláspontját, hogy a verseny tisztasága sokféleképpen megsérthető, erre már a kiírás során is lehetőség van. A Tpt. 7. §-ában írt tényállás azonban nem veszélyeztetési típusú, az csak akkor állapítható meg, ha az érdeksérelem valóban be is következik, nevezetesen, ha megállapítható, hogy a pályázat kiírója a kiírásban, illetve a meghívásban lévő bizonytalanságokat kihasználva manipulálja a versenyt. A felperes által felhozottak a perbeli esetben nem bizonyítják, hogy az I. r. alperes a pályázatok értékelése során manipulálta volna a pályázati eredményt, és ezzel megsértette volna a pályáztatás tisztaságát. A deviza-nem nem volt variálható. A pályázatban a vételárat HUF-ban kellett a pályázóknak megjelölni, ekként jelölte meg a felperes és a III. r. alperes is, amit bizonyít a pályázatok felbontása alkalmával a közjegyző által felvett jegyzőkönyv. A meghívási ajánlatkérés csupán azt tartalmazta, hogy a nyertes pályázó a szerződéskötés időpontjában dönthet akként, hogy a vételárat a szerződéskötéskori árfolyamon Euroban egyenlíti ki. Ez a lehetőség - nyertessé nyilvánítása esetén utóbb - minden pályázót megilletett. Másrészt - mivel az erirányú választást a nyertes pályázó utóbb tehette meg, a pályázatok elbírását semmilyen módon nem befolyásolta.

Alaptalanul sérelmezte a felperes a bizonyítási indítványai elutasítását, és ezáltal a Pp. 163. §-ának megsértését. A Pp. 163. §-ának (1) bekezdése szerint a per eldöntéséhez szükséges tények megállapítása végett rendeli el a bíróság a felajánlott bizonyítást. A verseny tisztaságát sértő okokat a bizonyítási indítványt előterjesztő felperesnek kellett egyértelműen megjelölnie a keresetében. A felperes a verseny tisztaságát

megsértő okként a III. r. alperes által becsatolt fizetési garancia nem megfelelő voltára hivatkozott és sérelmezte, hogy az I. r. alperes nem bocsátotta rendelkezésére a pályázati anyagot, a bíróság pedig nem rendelte el annak becsatolását, amelyből megállapítható lett volna a garancia megfelelősége, illetőleg hogy a III. r. alperes pályázata egyébként nem szenvedett-e további hibában. A kereset nem irányulhat arra, hogy a bíróság vizsgálja felül a teljes pályázatot annak érdekében, hogy a felperes számára megállapítható legyen az esetleges vélt jogsértés. Amennyiben a pályázó azért nem tud határozott kereseti kérelmet előterjeszteni, mert a pályázat kiírója jogellenesen elzárkózik azoknak az adatoknak a kiszolgáltatásától, amelyek kiadását számára a jogszabályok előírják, úgy erre per útján kényszeríthető. A felperesnek erre irányuló keresete nem volt.

Az I. r. alperes által az iratokhoz csatolt, a III. r. alperes részéről benyújtott bankgarancia nyilatkozat elfogadása nem sértette a pályázók esélyegyenlőségét. Az ajánlattételi meghívás 15/d. pontja szerint a pályázónak egyrészt nyilatkozatot kellett tennie a vételár egyösszegű megfizetésének vállalására, másrészt pénzüintézetnek nyilatkoznia kellett arról, hogy a vételár egyösszegű megfizetéséhez szükséges fedezet a pénzüintézetnél egy összegben elkülönítve rendelkezésre áll az ajánlattétel benyújtásától a szerződéskötés időpontjáig. A 15/f. pont szerint - amennyiben a pályázó az ingatlant pénzüintézeti hitelből kívánja megvásárolni - a pénzüintézet igazolását, vagy vissza nem vonható garancia nyilatkozatát kellett arról csatolni, hogy az ajánlattevő a szükséges fedezettel rendelkezik. Az I. r. alperes a zártkörű pályázatra benyújtott ajánlata (26/G. pont) szerint vissza nem vonható bankgarancia nyilatkozatot vállalt, utalva arra, hogy az nagyobb biztosítékot nyújt az I. r. alperes számára, mint a fedezetigazolás. Az első - a nyilvános - pályázati kiírásra benyújtott pályázatában a felperes annak ellenére, hogy a vételár hitel igénybe vétele nélkül történő kifizetését vállalta (4/G. pont) ugyancsak bankgarancia benyújtására vállalt kötelezettséget. (4/E. pont) arra hivatkozással, hogy a bankgarancia nagyobb biztosítékot jelent mintha az összeg elkülönített számlán rendelkezésre állását bizonyítaná. Vállalása ellenére azonban - a megadott határidőben - ennek nem tett eleget. A bankgarancia alkalmasságára való hivatkozás teljes mértékben megalapozott, a bankgarancia valójában nagyobb biztosítékot nyújtott az I. r. alperes számára, mint 15/d. pontban kikötött fedezet igazolás. A kiírás 15/d. az összegre rendelkezésre állását csak a szerződéskötés időpontjáig tekintette szükségesnek, ezzel szemben a bankgaranciában írt összeg még ezt követően is - meghatározott időpontig - a bank feltétlen fizetési kötelezettségvállalása folytán rendelkezésére állt az I. r. alperesnek. Az is tény, hogy az I. r. alperes a letétbe helyezett összeghez minden további

jogcselekmény nélkül nem juthatott volna hozzá, míg a Ptk. 249. §-ában szabályozott bankgarancia lehívására - a garancia nyilatkozatban írt feltétel bekövetkezése esetén az ott írt időtartam alatt jogi lehetősége volt az adós minden további jogcselekménye nélkül. A bankgarancia elfogadása ezért nem sértette a pályázók esélyegyenlőségét. Az esélyegyenlőség sérelme csak akkor lett volna megállapítható, ha a meghívásos ajánlatkérés a vételárral kapcsolatos vállalási súlyozásakor magasabb pontszámot állapított volna meg arra az esetre, ha a vételárat a pályázó hitel igénybe vétele nélkül egyenlíti ki, és azt a körülményt, hogy a vételár saját erőből rendelkezésre áll az erre irányuló fedezetigazolással kellett volna bizonyítani. Ez esetben, ha a fedezetigazolás helyett a pályáztató a bankgaranciát elfogadja, a pontozásnál hátrányos helyzetbe hozta volna azt a pályázót, aki hiteltől bankgarancia mellett ajánlotta volna fel a vételárat. Ez utóbbiak ugyanazon bankgarancia nyilatkozat benyújtása mellett kevesebb pontszámra tarthattak volna igényt a pályázat értékelésénél. (Ilyen helyzet állt volna elő az első pályázatnál (2/F/1.), ahol is a kiíró a saját pénzeszközből történő vásárlás esetére 20/100-ad részben; a részben saját pénzeszköz, részben bankhitel (70-30 %) felhasználásával történő vétel esetében 15/100, minden más fizetési fedezet felajánlása esetén 0/100-as súlyozási viszonyszámot határozott meg.) A második - a meghívásos - pályázatnál az I. r. alperes már nem tulajdonított jelentőséget az értékelésnél annak a körülménynek, hogy milyen forrásból egyenlíti ki a vevő a vételárat, ezért nincs az értékelésre kiható jelentősége annak, hogy a pályázó a vételár kifizetésének biztosítékeként fedezeti igazolást, avagy bankgaranciát nyújtott be. A bankgarancia pedig a már felhozott okok miatt nagyobb biztonságot jelentett az I. r. alperes számára a vételár kifizetésére mint a fedezetigazolás.

Alaptalanul sérelmezte a felperes az első- másodfokon megítélt perköltség összegét is. A 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. §-a (2) bekezdésének a/, b/ és c/ pontja meghatározza, hogy az ügyvédi munkadíj megállapításánál - a per tárgyának értékéből kiindulva - a bíróságnak %-os arányban milyen ügyvédi munkadíjat kell megállapítania. A 3. § (5) bekezdése szerint a másodfokú és felülvizsgálati eljárásban 50 %-át A (6) bekezdés szerint a munkadíj összegét a bíróság indokolt esetben mérsékelheti, ha az nem áll arányban a képviselőt ellátása érdekében ténylegesen kifejtett ügyvédi tevékenységgel. Különösen bonyolult ügyben a bíróság a munkadíjat magasabb összegben is megállapíthatja. A perbeli esetben az eljáró bíróságok az I. és a III. r. alperesek részére járó ügyvédi munkadíjat a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. §-a (2) bekezdésének a/, b/ és c/ pontja, valamint (5) bekezdésében meghatározottnál alacsonyabb összegben - annak nem egészen 10 %-ában a per tárgya értékének 1 0/00-ében határozták meg. Az ügyvédi

munkadíj megállapításánál elsősorban a per tárgyának értéke az irányadó, a rendelet 3. §-ának (6) bekezdése ennek csökkentését csak indokolt esetben teszi lehetővé. A rendkívül szerteágazó, a számos jogcímen előterjesztett kereseti kérelem folytán munkaigényes ügyben a pertárgy értékének 1 ‰-ében megállapított ügyvédi munkadíj arányban áll a jogi képviselők által a képviselet ellátása érdekében kifejtett ügyvédi tevékenységgel. E tevékenységbe beletartozik, - idő és munkaigényes - a felperes beadványainak tanulmányozása is, akkor is ha az azokra tett észrevételek mennyiségileg nem közelítik meg a felperes beadványainak terjedelmét.

A kifejtettekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Ítéltábla 14.Gf.40.394/2007/6. számú ítéletét a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése szerint hatályában fenntartotta.

A felperes felülvizsgálati kérelme sikertelen volt, ezért a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése szerint köteles az I. és a III. r. alpereseknek a felülvizsgálati eljárással okozott költségét megtéríteni. A Legfelsőbb Bíróság az I. és a III. r. alperesek felülvizsgálati perköltségét a másodfokú bíróság egyezően a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. §-a (2) bekezdésének a/, b/, c/ pontja, valamint (5) és (6) bekezdése szerint felszámítható, a per tárgya értékének 1 ‰-ét kitevő összegben állapította meg.

Budapest, 2008.június 10.

Salamonné Dr. Solymosi Ibolya s.k. a tanács elnöke, Gyöngyösiné Dr. Gyugyei Klára s.k. előadó bíró, Dr. Lőrincz Györgyné s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

bírósági írnok
(Prohászka Béláné)